

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 3/2547
วันจันทร์ที่ 13 กันยายน 2547 เวลา 13.30 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายบัญชา สัตถาสาธุชนะ	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายวรารักษ์ ชื่นสามารถ	ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์
(แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. ร.ต.สุวิชา แก้วมณี	ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์ฯ
(แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
5. นายสังจาวุธ นาคนิยม	นักวิชาการทรัพยากรธรณี 8ว
(แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
6. นายพูลประโยชน์ ชัยเกียรติ	ผู้อำนวยการกองกฎหมายและที่ดิน
(แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
7. นายสุรจิต ทองสอดแสง	นายสัตวแพทย์ 9 วช
(แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
8. นายสุทธิชัย วีระไพบุลย์	หัวหน้าฝ่ายควบคุมที่ดินป่าไม้
(แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
9. นายถาวร ทองย้อย	นิติกร 8ว
(แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
10. นายวิภูพัฒน์ สถิตยยุทธการ	นายช่างสำรวจ 7
(แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ

11. นายสาคร ประไพพงษ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
12. นายบุญส่ง พานิชการ	ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
13. นายเฉลิมพร พิรุณสาร	รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
(แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
14. นายไพฑูรย์ ยิ้มแย้ม	หัวหน้าฝ่ายที่สาธารณะ
(แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
15. นางกอบแก้ว จันทร์ดี	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน
(แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
16. นายชาญชัย อนันต์นาวิสูตร	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการรังวัด
(แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
17. นายธนะศักดิ์ สงบพันธ์	วิศวกร 7ว
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
18. นายชัยนะ อักษรพันธ์	นิติกร 8ว
(แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
19. นายเผด็จ สีจันทร์	ผู้อำนวยการส่วนจัดการที่ดินชายฝั่ง
(แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
20. นายชำนาญ ศิริกุลธร	ผู้อำนวยการกองสินเชื 1
(แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
21. นายปราโมทย์ น้อยใจบุญ	ประธานคณะกรรมการกลาง-
กลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
22. นายธเนศ ถนอมทรัพย์	ผู้จัดการฝ่ายธุรกิจบริการ
(แทนประธานขุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย)	กรรมการ
23. นางศุภศิริ โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายสากล ภาณี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
25. นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรวม	กรรมการ
และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	คิดราชการ
2. อธิบดีกรมบัญชีกลาง	คิดราชการ
3. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	คิดราชการ
4. คุณพรทิพย์ จาละ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นายธีระ สุตะบุตร	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6. นายวัลลภ ลำพาย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
7. นายสามารถ ยอดสุดา	ผู้แทนเกษตรกร
8. นายสุค ลำภา	ผู้แทนเกษตรกร
9. นายปรีชา ทองอู่	ผู้แทนเกษตรกร
10. นายบุญลือ คุรุททุ่ง	ผู้แทนเกษตรกร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายเบญจพรรณ เหมชาติ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
2. นายทวีสุข ปัญญาอรอด	ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดิน ส.ป.ก.
3. นายสุรศักดิ์ แสงอร่าม	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
4. นายณรงค์ ไวนิทร	เลขาธิการกรม
5. นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์	ผู้อำนวยการกองแผนงาน ส.ป.ก.
6. นายสมชัย อร่ามพงษ์พันธ์	ผู้อำนวยการกองคลัง ส.ป.ก.
7. นายสถิตย์พงษ์ สุดชูเกียรติ	ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก.
8. นายเสวกศิลป์ ต่องแสงจันทร์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด
9. นางสาวนิตยา กงเพชร	สหกรณ์ขอนแก่น จำกัด
10. นายวรพจน์ ธรรมะนันท์	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
11. นางสาวเนาวรัตน์ แสงนิเวศน์	เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง
12. นางณริศรา จันทระภูมิ	เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง
13. นางกรรณิกา สะและน้อย	เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร
14. นางสาวจตุพร วรกุลเสถียร	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
15. นายกมล ศักดิ์ประสิทธิ์	ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
16. เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.	จำนวน 23 คน

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 2/2547 วันที่ 9 กรกฎาคม 2547

เลขานุการฯ แจ้งว่า ได้จัดส่งรายงานการประชุมให้คณะกรรมการพิจารณาตามหนังสือลงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 โดยคณะกรรมการไม่มีการแจ้งแก้ไข จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาว่าจะมีข้อแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่

เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง แจ้งว่า เนื่องจากกรมบัญชีกลางได้แต่งตั้งรองอธิบดีกรมบัญชีกลาง และผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาเงินนอกงบประมาณกอง เป็นผู้แทน ซึ่งในการประชุมครั้งที่ 2/2547 ผู้แทนทั้ง 2 ท่าน ตีตราชการ จึงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมแทน โดยมีได้เป็นผู้แทนแต่อย่างใด จึงขอแก้ไขรายงานการประชุม หน้า 2 ในลำดับที่ 18 และให้นำไปกำหนดไว้ในรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมแทน

มติคณะกรรมการ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ แก้ไขตามที่เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางเสนอ และที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 2/2547 วันที่ 9 กรกฎาคม 2547

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

วาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการประชุม ครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2547

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการในการประชุมครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2547 ระเบียบวาระที่ 3.3 ทบทวนมติคณะกรรมการในการเพิกถอน ส.ป.ก. 4-01 จังหวัดภูเก็ต 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 4/2546 วันที่ 4 กรกฎาคม 2546 เพิกถอน 39 ราย 43 แปลง เนื้อที่ 505-1-68 ไร่ และครั้งที่ 5/2546 วันที่ 25 กรกฎาคม 2546 เพิกถอน 100 ราย 110 แปลง เนื้อที่ 2,433-0-73 ไร่ และระเบียบวาระที่ 4.1 อนุมัติให้เพิกถอนการจัดที่ดิน และเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 จังหวัดภูเก็ต เพิ่มเติมอีกจำนวน 125 ราย 145 แปลง รวมเนื้อที่ 1,038-0-64 ไร่ ดังนี้

1. ไม่มีกรรมการท่านใดทักท้วงหรือสอบถามเกี่ยวกับการเพิกถอน ส.ป.ก.4-01 จังหวัดภูเก็ต นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติภายใน 7 วัน และได้ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2547 ให้กรรมการทุกท่านได้ตรวจสอบแล้ว แต่ไม่มีผู้ใดขอแก้ไขในวาระการประชุมดังกล่าว

2. ส.ป.ก.ได้มีหนังสือที่ กษ 1204/7527 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2547 แจ้งจังหวัดภูเก็ต เพื่อดำเนินการตามมติคณะกรรมการทั้ง 3 ครั้ง แล้ว สรุปได้ดังนี้

2.1 เพิกถอนการจัดที่ดินเพราะอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินทั้งแปลง จำนวน 84 แปลง เนื้อที่ 999-0-57 ไร่

2.2 เพิกถอนการจัดที่ดิน เพราะอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินบางส่วน จำนวน 162 แปลง เนื้อที่ 1,559-3-90 ไร่

2.3 เพิกถอนการจัดที่ดิน เพราะไม่เป็นไปตามมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2537 จำนวน 17 ราย 17 แปลง เนื้อที่ 279-0-44 ไร่

2.4 สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน เพราะไม่เป็นเกษตรกร ใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์หรือโอนขายที่ดินให้ผู้อื่น จำนวน 9 ราย 12 แปลง เนื้อที่ 96-2-45 ไร่

2.5 สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน เพราะไม่เป็นเกษตรกร ใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์หรือโอนขายที่ดินให้ผู้อื่น และเพิกถอนการจัดที่ดินเพราะอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินบางส่วน จำนวน 7 ราย 8 แปลง เนื้อที่ 335-0-73 ไร่

3. ส.ป.ก.ได้รับแจ้งจาก ส.ป.ก.ภูเก็ตว่า ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต ครั้งที่ 2/2547 วันที่ 22 กรกฎาคม 2547 ได้มีการพิจารณาเห็นชอบให้ ส.ป.ก.ภูเก็ต แจ้งเรื่องการสิ้นสุดสิทธิของนางอิม เจียมตัว ซึ่งเสียชีวิตก่อนที่คณะกรรมการมีมติให้สิ้นสุดสิทธิในการประชุมครั้งที่ 4/2546 วันที่ 4 กรกฎาคม 2546 และคณะกรรมการมีมติให้ทบทวนมติที่สั่งให้นางอิมฯ สิ้นสิทธิ แล้วในการประชุมครั้งที่ 2/2547 วันที่ 9 กรกฎาคม 2547 เพื่อให้นางดวงใจ หลักบ้าน ผู้จัดการมรดกของนางอิมฯ ทราบ และให้นางดวงใจฯ ซึ่งมีได้เป็นทายาทของนางอิมฯ และบริวาร ออกจากที่ดินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากฝ่าฝืน ส.ป.ก.ภูเก็ต จะดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 4.1 การแก้ไขระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า คณะกรรมการโดยอนุมติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา 19(9) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ได้กำหนดระเบียบคณะกรรมการ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ การทำสัญญา การจ่ายเงิน การชำระหนี้ การติดตามการใช้จ่าย ติดตามการชำระหนี้ การปลอดชำระหนี้ การผ่อนผันหรือขยายเวลาการชำระหนี้ การลดหรืองดเก็บดอกเบี้ย และการเร่งรัดหนี้

ข้อเท็จจริง

1. ระเบียบดังกล่าวได้ใช้มาเป็นเวลานาน และการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น จึงเกิดปัญหาอุปสรรคความไม่คล่องตัว ไม่สามารถให้บริการสินเชื่อให้ทันกับความต้องการของเกษตรกร ในการนำเงินกู้ไปใช้ในกิจกรรมตามที่ขอกู้

2. คณะทำงานปรับปรุงการบริหารงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะทำงานพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและระเบียบในการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ ส.ป.ก. แต่งตั้ง เห็นสมควรให้มีการแก้ไขระเบียบดังกล่าว

3. ส.ป.ก. นำร่างระเบียบเสนอคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ซึ่งมีเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นประธาน เพื่อพิจารณาร่างระเบียบดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ 3/2547 วันที่ 31 พฤษภาคม 2547 และครั้งที่ 4/2547 วันที่ 12 กรกฎาคม 2547 โดยมีสาระสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

3.1 เพิ่มเติมคำปรารภให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

3.2 กำหนดคำจำกัดความเพิ่มเติม ขยายวัตถุประสงค์ในการขอกู้เพื่อประกอบอาชีพเสริมนอกการเกษตรได้

3.3 เปลี่ยนการกำหนดอัตราดอกเบี้ย จากการกำหนดอัตราคงที่ เป็นให้ คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.) มี อำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ย โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยท้องตลาด

3.4 ปรับปรุงหลักประกันการกู้ยืมให้เหมาะสม

3.5 ปรับวงเงินเพิ่มขึ้นในการค้ำประกัน

3.6 เพิ่มวงเงินในการอนุมัติวงเงินกู้ให้เป็นของส่วนภูมิภาคมากขึ้น โดยให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจอนุมัติวงเงินกู้เพิ่มขึ้น ในกรณีการกู้เงินรายบุคคล

3.7 เปลี่ยนแปลงรายละเอียดการกู้ยืมรายโครงการ รวมถึงตัวบุคคลใน โครงการกู้ยืมเงิน ที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ให้เป็นอำนาจของปฏิรูปที่ดินจังหวัดแทนคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

3.8 การขอผ่อนผัน หรือขอขยายเวลาการชำระหนี้ ให้เป็นอำนาจของ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดแทนคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เมื่อกรณีเข้าตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.9 การลดหรืองดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ให้เป็นอำนาจของ อกก.คง. แทน คณะกรรมการ

3.9 ในกรณีมีความจำเป็นเฉพาะราย ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุมัติ ให้ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขออนุมัติร่างระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ตามร่างระเบียบที่แนบ และให้ ส.ป.ก.นำเสนอรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายอนุมัติก่อน และนำเสนอประธานกรรมการเพื่อลงนาม และ ประกาศใช้ต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมมีความเห็นว่าการกำหนดอำนาจในการพิจารณาเพิ่มการกู้เพื่อประกอบ อาชีพเสริม การปรับวงเงินที่อนุมัติให้สูงขึ้น หลักประกัน และอื่นๆ โดยให้จังหวัดพิจารณานั้น เป็นการให้อำนาจส่วนภูมิภาคมากขึ้น จึงเป็นการสมควร ส่วนการยกเลิกการกำหนดอัตราดอกเบี้ย

คงที่ไว้ในระเบียบ และให้อำนาจ ออกก.คง.กำหนดโดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยท้องตลาด และหากอัตราดอกเบี้ยตามราคาท้องตลาดสูงเกินกว่าอัตราคงที่เดิม จะเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่เกษตรกร จึงเห็นสมควรให้กำหนดอัตราดอกเบี้ยโดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยท้องตลาด แต่จะต้องไม่เกินกว่า 5 % ตามอัตราที่เคยใช้อยู่เดิม

มติคณะกรรมการ อนุมัติ โดยให้กำหนดเรื่องอัตราดอกเบี้ยไว้ว่าจะต้องไม่เกินกว่า 5 % ไว้ในระเบียบด้วย และให้นำเสนอรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายอนุมัติก่อน และนำเสนอประธานกรรมการเพื่อลงนามและประกาศใช้ต่อไป

เรื่องที่ 4.2 การแก้ไขปัญหการจัดที่ดิน ส.ป.ก.4-01 ให้ตรงกับตัวเกษตรกรผู้ถือครอง และทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบรายละเอียด ดังนี้

1. ส.ป.ก.ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินของรัฐใน 66 จังหวัด โดยส่วนใหญ่เป็นป่าสงวนแห่งชาติเสื่อมโทรมที่กรมป่าไม้มอบให้ตามมติคณะรัฐมนตรี (ค.ร.ม.) มาดำเนินการ เนื้อที่ประมาณ 42.4 ล้านไร่ โดยได้จัดให้เกษตรกรโดยมอบ ส.ป.ก.4-01 ไปแล้ว เนื้อที่ประมาณ 24.41 ล้านไร่ จำนวน 1.54 ล้านราย (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2547)

2. เกษตรกรที่ได้รับ ส.ป.ก.4-01 ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการ ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ที่สำคัญคือ ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง ไม่นำที่ดินที่ได้รับทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นการขาย โอน ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หากปรากฏว่าเกษตรกรฝ่าฝืนระเบียบดังกล่าว ก็อาจถูกพิจารณาให้สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้

3. การห้ามโอนเปลี่ยนมือที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับ ส.ป.ก.4-01 มีข้อยกเว้นโดยมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 5/2533 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2533 และครั้งที่ 7/2544 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2544 ให้สามารถโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิในที่ดินให้แก่คู่สมรส บุตร บิดา-มารดา พี่-น้องร่วมบิดา-มารดาเดียวกัน หรือ พี่-น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน หรือหลานได้ โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้รับโอนหรือผู้รับมรดกสิทธิจะต้องมีคุณสมบัติเป็นเกษตรกร และไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพ และที่ดินที่มีอยู่แล้ว เมื่อรวมกับที่ดินที่รับโอนหรือรับมรดกสิทธิจะต้องไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริง

1. แม้จะมีการผ่อนคลาตามมติคณะกรรมการทั้ง 2 ครั้ง ยังปรากฏว่ามีเกษตรกรเปลี่ยนมือที่ดินกันเองอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งตามระเบียบข้อบังคับของ ส.ป.ก. ถ้าพบว่ามี การเปลี่ยนมือกันเอง ส.ป.ก.จะมีหนังสือเตือน หากไม่ปฏิบัติตามคำเตือน จะต้องดำเนินการสั่ง ให้เกษตรกรรายเดิมสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน สำหรับผู้ที่ได้ซื้อที่ดินจะไม่ได้รับ สิทธิใดๆ จาก ส.ป.ก.

2. การตรวจสอบ การโอน ขาย เปลี่ยนมือ ทำได้ยาก เว้นแต่มีการเปลี่ยนแปลง การใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างชัดเจน ประกอบกับ ส.ป.ก.มีภารกิจเร่งด่วนในการจัดที่ดินที่มี เหลืออยู่เป็นจำนวนมาก ปัญหาจึงสะสมเป็นเวลานานและเพิ่มจำนวนมากขึ้น และยังทำให้ฐาน ข้อมูลของ ส.ป.ก.ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

3. เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรให้เข้าถึงแหล่งทุนโดยการ แปลงสินทรัพย์เป็นทุน ทำให้ผู้ที่รับโอนที่ดินมาโดยไม่ถูกต้องโดยเฉพาะผู้ที่ เป็นเกษตรกร และไม่มีที่ดินทำกินที่อื่นขาดโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาจากแหล่งทุน

จึงเห็นสมควรที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้ผู้ที่ เป็นเกษตรกรอย่างแท้จริง และเข้ามารับโอนที่ดินจากผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 โดยไม่ถูกต้อง สามารถเข้ามาอยู่ในกระบวนการปฏิรูปที่ดิน โดยถูกต้องตามกฎหมาย และสามารถนำเอกสารสิทธิของ ส.ป.ก.ไปเป็นหลัก ประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่เป็นแหล่งทุน อันจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร เหล่านี้ดีขึ้น และยังทำให้การจัดที่ดินของ ส.ป.ก.ตรงตามความเป็นจริง และฐานข้อมูลของ ส.ป.ก.มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้จะไม่รวมถึงผู้ที่รับโอนที่มีได้เป็นเกษตรกรอย่างแท้จริง

4. แนวทางการแก้ไข ตามเอกสารตารางที่แนบ ดังนี้

4.1 คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ออกประกาศให้เกษตรกร ที่ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่จริงในปัจจุบัน มาแสดงตนและแจ้งข้อมูลการถือครอง และการได้มาซึ่งที่ดินต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และแสดงความประสงค์ที่จะให้ คปจ.พิจารณาจัด ที่ดิน ส.ป.ก.4-01 ให้ถูกต้อง โดยกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน ตามวัน เวลา และสถานที่ที่ คปจ.ประกาศกำหนด โดยจะต้องนำเอกสารหลักฐานมาแสดง ดังนี้

(1) หลักฐานแสดงการถือครองที่ดิน ส.ป.ก.4-01 ที่ได้รับโอนมา จากผู้ถือครองที่ดินรายเดิม (ถ้ามี)

(2) ให้ผู้ถือครองที่ดิน ส.ป.ก.4-01 รายเดิมมาแสดงความประสงค์สละสิทธิในที่ดิน และยื่นขออนุญาตโอนการถือครองที่ดินให้ผู้ทำประโยชน์ในปัจจุบันเป็นผู้ทำประโยชน์จริง หากเป็นไปได้ให้มาแสดงตนพร้อมกันในวันที่ยื่นคำร้อง

4.2 เกษตรกรผู้มีสิทธิยื่นความประสงค์และคำขอเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามประกาศ คปจ. ต้องมีคุณสมบัติและอยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรตามกฎหมาย และระเบียบคณะกรรมการ ว่าด้วยการคัดเลือกเกษตรกรฯ กำหนด

(2) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การเลี้ยงชีพ และมีจำนวนเนื้อที่เมื่อรวมกับที่ดินที่จะได้รับสิทธิจาก ส.ป.ก.แล้ว ไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

(3) ได้รับโอนที่ดินจากเกษตรกรที่ได้รับสิทธิจาก ส.ป.ก. ก่อนวันที่คณะกรรมการมีมติให้ดำเนินการยื่นคำร้องได้

4.3 เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด จะสอบสวนข้อเท็จจริงโดยการบันทึกการสอบสวนผู้ยื่นคำขอ ซึ่งมีการรับรองจากผู้ปกครองท้องที่ เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักฐานการโอนที่ดิน หนังสือแจ้งความประสงค์สละสิทธิ กรณีผู้ถือครองที่ดิน ส.ป.ก.4-01 รายเดิม ไม่ได้มาแสดงความประสงค์สละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ด้วยตนเอง ให้ดำเนินการดังนี้

(1) กรณีที่ไม่สามารถมาได้ด้วยตนเองด้วยเหตุผลประการหนึ่งประการใดก็ตาม ให้ยื่นคำขอสละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามแบบที่ ส.ป.ก.กำหนด โดยมีผู้ปกครองท้องที่ลงนามรับรอง

(2) กรณีหาตัวไม่พบ เนื่องจากไปอยู่ที่อื่นแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการสอบสวนหาพยานหลักฐานมาแสดงให้ประจักษ์ว่า ได้มีการโอนที่ดินให้ผู้ทำประโยชน์ในปัจจุบันอยู่จริง

หากมีข้อสงสัยให้ไปตรวจสอบแปลงที่ดิน หรือสอบถามผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียงเพิ่มเติม และปิดประกาศให้ประชาคมตรวจสอบ และร้องคัดค้านได้หากเห็นว่าไม่ตรงข้อเท็จจริง

4.4 ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการจัดที่ดินให้ผู้ถือครองในปัจจุบันตามที่ผู้ถือครองรายเดิมได้สละสิทธิ เพื่อเสนอ คปจ.จัดที่ดินให้กับผู้ถือครองในปัจจุบันให้ถูกต้องตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการคัดเลือกเกษตรกรฯ ต่อไป

กรณีหาตัวเกษตรกรรายเดิมไม่พบ จะต้องนำเสนอ คปจ. เพื่อพิจารณาสั่งให้เกษตรกรรายเดิมสละสิทธิ ตามระเบียบคณะกรรมการ ว่าด้วยการเข้าทำประโยชน์ฯ

4.5 กรณีดังกล่าวนี้ เป็นการโอนสิทธิเปลี่ยนมือถือครองที่ดินก่อนที่คณะกรรมการมีมติให้ดำเนินการเท่านั้น หากเกิดขึ้นภายหลังคณะกรรมการมีมติ ไม่สามารถดำเนินการตามเงื่อนไขนี้ได้ และหากต่อมาตรวจพบภายหลังว่า มีการแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีความผิดฐานแจ้งความเท็จ และเป็นกรณีที่ คปจ.จะสั่งให้เกษตรกรผู้นั้นสละสิทธิตามระเบียบคณะกรรมการ ว่าด้วยการเข้าทำประโยชน์ฯ สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สมรู้ร่วมคิดกับเกษตรกรจะต้องถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

4.6 เมื่อครบกำหนดเวลาตามประกาศ ส.ป.ก.จังหวัด จะจัดทำบัญชีคัดเลือกเกษตรกรเพื่อนำเสนอ คปจ.พิจารณา ซึ่งจะดำเนินการคัดเลือกและจัดที่ดินให้เกษตรกรที่ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการคัดเลือกเกษตรกรฯ

4.7 เมื่อพ้นระยะเวลาตามประกาศ คปจ. ดังกล่าวแล้ว หากมีผู้ใดมาแสดงความประสงค์ และยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ตามประกาศ คปจ.นี้ ส.ป.ก.จะไม่รับดำเนินการคัดเลือกและจัดเกษตรกรตามแนวทางนี้ และ ส.ป.ก.จะดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการ เพื่อสั่งให้สละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

5. ระยะเวลาดำเนินการ ใช้ระยะเวลาดำเนินการ 90 วัน โดย

5.1 คปจ.ออกประกาศให้เกษตรกรยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ภายในเวลาไม่เกิน 30 วัน

5.2 ส.ป.ก.จังหวัด จัดทำบัญชีคัดเลือก และนำเสนอ คปจ.คัดเลือกภายในเวลาไม่เกิน 60 วัน หลังจากพ้นกำหนดประกาศตามข้อ 5.1

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขอความเห็นชอบหลักการ และวิธีการ การแก้ไขปัญหาการจัดที่ดินให้ตรงกับตัวเกษตรกรผู้ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินของ ส.ป.ก. ตามที่เสนอ

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า ตามปกติ เกษตรกรผู้ได้รับ ส.ป.ก.4-01 สามารถโอนให้แก่ทายาทตามมตคณะกรรมการอยู่แล้ว แต่ถ้าไม่ใช่ทายาท ก็ให้โอนกลับมายัง ส.ป.ก. เพื่อ ส.ป.ก.จะได้นำไปจัดให้แก่เกษตรกรรายใหม่ตามขั้นตอนต่อไป สำหรับแนวทางที่ ส.ป.ก.เสนอ เห็นว่า เป็นหลักการที่ดีจะสามารถช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำประโยชน์อยู่จริงและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ และจะต้องมีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรตามกฎหมายระเบียบของ ส.ป.ก. แต่ ส.ป.ก.จะต้องมีระบบการตรวจสอบให้ละเอียดและชัดเจนว่าเป็นเกษตรกรที่มีคุณสมบัติครบและเป็นการซื้อขายกันมาก่อนมีมติคณะกรรมการเท่านั้น อย่าให้มีการแอบแฝงเจตนาที่ไม่ชอบเพื่อหวังประโยชน์จากแนวทางครั้งนี้

เนื่องจากการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางครั้งนี้เป็นการดำเนินการครั้งแรกและดำเนินการทั้งประเทศ จึงต้องพิจารณาให้ชัดเจนว่าสามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายและระเบียบ เห็นสมควรให้นำไปหารือคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบเพื่อพิจารณาก่อน หากคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ ให้ ส.ป.ก.ทำหนังสือแจ้งเวียนคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายใน 7 วัน หากพ้นกำหนดแล้วไม่มีกรรมการท่านใดทักท้วง ก็ถือว่าคณะกรรมการเห็นชอบ และอนุมัติใช้แนวทางดังกล่าวต่อไป

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ มีข้อสังเกตว่า สมควรกำหนดเรื่องสิทธิอุทธรณ์ เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ผลการจัดที่ดินตามประกาศ คปจ. และใช้สิทธิฟ้องต่อศาลปกครองได้

ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีข้อสังเกตว่า หากเกษตรกรรายเดิมมีการรวมกลุ่มกู้เงินจากสหกรณ์ ถ้าปฏิบัติตามแนวทางนี้ จะมีผลกระทบในเรื่องการค้ำประกันกลุ่มหรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอรับไปพิจารณาและตรวจสอบ

มติคณะกรรมการ

ที่ประชุมเห็นด้วยที่จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ยังมีปัญหาด้านกฎหมายว่าสามารถดำเนินการได้เพียงใด จึงมีมติให้นำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบก่อน ในประเด็น ดังนี้

1. การดำเนินการตามหลักการและแนวทางที่เสนอ สามารถทำได้โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบหรือไม่

2. หากคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายและระเบียบ ให้ ส.ป.ก.ทำหนังสือแจ้งเวียนคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายใน 7 วัน หากพ้นกำหนดแล้วไม่มีกรรมการท่านใดทักท้วง ก็ถือว่าคณะกรรมการเห็นชอบและอนุมัติใช้แนวทางดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ให้รับข้อสังเกตของผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องการใช้สิทธิอุทธรณ์ผลการจัดที่ดินตามประกาศ คปจ.และใช้สิทธิฟ้องต่อศาลปกครองไว้ด้วย

เรื่องที่ 4.3 ขออนุมัติกำหนดพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี
ในท้องที่จังหวัดยโสธร กาฬสินธุ์ ศรีสะเกษ อุตรดิตถ์ สตูลนคร
แม่ฮ่องสอน และเพชรบูรณ์ จำนวน 9 พื้นที่ รวมเนื้อที่ประมาณ 91,808 ไร่
ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ส.ป.ก. ได้รับที่ดินที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร ตามมติ ค.ร.ม. ใน 7 จังหวัด จำนวน 9 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 115,200 ไร่ และมีมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (คชช.) มอบให้ ส.ป.ก. เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 98,571 ไร่ ดังนี้

1. มติ ค.ร.ม. วันที่ 15 กันยายน 2530 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้ ป่าดงบังอี่ ในท้องที่จังหวัดยโสธร จำนวน 1 พื้นที่ คือแปลงที่ 1-6 รวมเนื้อที่ประมาณ 3,437 ไร่ โดยมีมติ คชช. ครั้งที่ 1/2531 วันที่ 18 มกราคม 2531 มอบให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน 2 แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ 3,437 ไร่

2. มติ ค.ร.ม. วันที่ 15 เมษายน 2536 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้ถาวร ป่าห้วยผา ในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 15,630 ไร่ โดยมีมติ คชช. ครั้งที่ 3/2538 เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2538 มอบให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน 4 แปลง คือแปลงที่ 1 2 6 และ 7 รวมเนื้อที่ประมาณ 15,331 ไร่

3. มติ ค.ร.ม. วันที่ 30 มีนาคม 2542 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้ถาวร คือ ป่าบ้านห้วย (หมายเลข 7) และป่าบ้านพอก (หมายเลข 8) ในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 2,535 ไร่ โดยมีมติ คชช. ครั้งที่ 3/2544 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2544

มอบให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน 2 พื้นที่ 14 แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ 2,176 ไร่

4. มติ ค.ร.ม.วันที่ 21 ธันวาคม 2542 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้ถาวร ป่าพันดอน-ปะโค ในท้องที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 80,551 ไร่ (รวมที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ 5,555 ไร่) โดยมีมติ คชช. ครั้งที่ 3/2544 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2544 มอบให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน รวมเนื้อที่ประมาณ 74,996 ไร่

5. มติ ค.ร.ม.วันที่ 21 ธันวาคม 2542 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้ถาวร ป่าหมายเลข 76 และป่าดงพญา-ดงพระเจ้า ในท้องที่จังหวัดสกลนคร จำนวน 2 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 12,181 ไร่ (รวมที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ 375 ไร่) โดยมีมติ คชช. ครั้งที่ 3/2544 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2544 มอบให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน รวมเนื้อที่ประมาณ 1,765 ไร่ คือ

5.1 ที่จำแนกฯ ป่าหมายเลข 76 จำนวน 2 แปลง คือ แปลงที่ 10 และ 11 รวมเนื้อที่ประมาณ 1,238 ไร่

5.2 ที่จำแนกฯ ป่าดงพญา-ดงพระเจ้า จำนวน 2 แปลง คือ แปลงที่ 3 และ 9 รวมเนื้อที่ประมาณ 527 ไร่

6. มติ ค.ร.ม.วันที่ 21 ธันวาคม 2542 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้ถาวร ป่าแม่ปายฝั่งขวา แปลง 2 (หมายเลข 10) เพิ่มเติม ในท้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 1 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 504 ไร่ โดยมีมติ คชช. ครั้งที่ 3/2544 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2544 มอบให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน 3 แปลง คือ แปลงที่ 1-3 รวมเนื้อที่ประมาณ 504 ไร่

7. มติ ค.ร.ม.วันที่ 3 กรกฎาคม 2533 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้ถาวร ป่าที่จัดสรรพื้นที่ 4 ในท้องที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 362 ไร่ โดยมีมติ คชช. ครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2545 มอบให้ ส.ป.ก.นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน รวมเนื้อที่ประมาณ 362 ไร่

ข้อเท็จจริง

ส.ป.ก.ได้ดำเนินการสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า

1. มีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 3,427 ไร่
2. มีพื้นที่ที่เหมาะสมนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน 9 พื้นที่ 21 แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ 95,144 ไร่ (โดยได้รับอนุมัติตามมติคณะกรรมการครั้งที่ 1/2545 วันที่ 1 มีนาคม 2545 แล้ว 2 แปลง เนื้อที่ประมาณ 3,336 ไร่) จึงเหลือ 19 แปลง เนื้อที่ประมาณ 91,808 ไร่ ดังนี้

2.1 จังหวัดยโสธร	1 พื้นที่ 2 แปลง	เนื้อที่ประมาณ 865 ไร่
2.2 จังหวัดกาฬสินธุ์	1 พื้นที่ 2 แปลง	เนื้อที่ประมาณ 11,995 ไร่
2.3 จังหวัดศรีสะเกษ	2 พื้นที่ 6 แปลง	เนื้อที่ประมาณ 1,521 ไร่
2.4 จังหวัดอุดรธานี	1 พื้นที่ 1 แปลง	เนื้อที่ประมาณ 74,996 ไร่
2.5 จังหวัดสกลนคร	2 พื้นที่ 4 แปลง	เนื้อที่ประมาณ 1,565 ไร่
2.6 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1 พื้นที่ 3 แปลง	เนื้อที่ประมาณ 504 ไร่
2.7 จังหวัดเพชรบูรณ์	1 พื้นที่ 1 แปลง	เนื้อที่ประมาณ 362 ไร่

3. ปัจจุบันมีราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์อย่างถาวรแล้ว รวมประมาณ 9,500 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรทั้งหมดใช้ประโยชน์ในการทำนา ปลูกไม้ผล ปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ถั่วลิสง ข้าวโพด และอ้อย

ทั้งนี้ ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณ จำนวน 9,100,000 บาท

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขออนุมัติกำหนดพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติ ค.ร.ม. ในท้องที่ จังหวัดยโสธร กาฬสินธุ์ ศรีสะเกษ อุดรธานี สกลนคร แม่ฮ่องสอน และเพชรบูรณ์ รวม 7 จังหวัด จำนวน 9 พื้นที่ 19 แปลง รวมเนื้อที่ประมาณ 91,808 ไร่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนกรมป่าไม้ แจ้งว่า ได้ตรวจสอบแผนที่บางฉบับแล้ว มีการทับป่าสงวนแห่งชาติ ขอทราบว่า จะยึดถือแผนที่ที่แนบเป็นหลักหรือไม่

ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ชี้แจงว่า วาระนี้เป็นการขออนุมัติหลักการที่จะนำที่จำแนกฯ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบพื้นที่ในแผนที่ให้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง ก่อนจัดทำแผนที่ท้ายร่าง พ.ร.ฎ.กำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อจัดทำแผนที่เสร็จแล้ว ก่อนเสนอ ค.ร.ม. จะส่งให้กรมป่าไม้ และกรมพัฒนาที่ดินพิจารณาตรวจสอบก่อน และยังสามารถแก้ไขรายละเอียดในระหว่างการประชุมตรวจพิจารณาของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาด้วย

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 4.4 การขอรับความยินยอมให้ใช้ที่ดินเพื่อการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดิน ไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น (รวม 2 คำขอ)

คำขอที่ 1 นางคิม เจนจิรวัฒนา ขอรับความยินยอม เพื่อทำเหมืองแร่หินปูน

คำขอที่ 2 บริษัท หินคม – เขาแหลม จำกัด ขอรับความยินยอม เพื่อทำเหมืองแร่หินปูน

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า มีการยื่นคำขอให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป่าคลองตะเคียน ตาม พ.ร.ฎ.กำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ปี 2542 ที่ดินตั้งอยู่ หมู่ที่ 8 ตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี รวม 2 คำขอ คือ

1. คำขอที่ 1 นางคิม เจนจิรวัฒนา ที่ดินแปลงเลขที่ 2 กลุ่มที่ 2329 เนื้อที่ 25-0-64 ไร่ เพื่อนำไปประกอบคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน ต่อกระทรวงอุตสาหกรรม

2. คำขอที่ 2 บริษัท หินคม – เขาแหลม จำกัด ที่ดินแปลงเลขที่ 1 กลุ่มที่ 2329 เนื้อที่ 22-2-67 ไร่ เพื่อนำไปประกอบคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน ต่อกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อเท็จจริง

1. ระเบียบคณะกรรมการ เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. 2541 กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

2. มติคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 อนุมัติบัญชีคำตอบแทนการใช้ที่ดินตามระเบียบข้อ 1 คือ

2.1 อัตราร้อยละ 2 ของราคาที่ดิน คูณ จำนวนปีที่ยินยอมให้ใช้ที่ดิน (ราคาที่ดินให้ใช้ราคาประเมินของกรมที่ดิน หากไม่มีให้ใช้บริเวณใกล้เคียง แต่ต้องไม่น้อยกว่า ไร่ละ 10,000 บาทต่อไร่ โดยเรียกเก็บครั้งเดียวตลอดอายุหนังสือยินยอม)

2.2 จำนวนเงินเท่ากับการเก็บค่าภาคหลวงแร่ ที่ผู้ถือประทานบัตรชำระให้แก่ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นผู้คิดให้)

3. มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม ฉบับที่ 11 ประกาศ ณ วันที่ 8 เมษายน 2541 กำหนดให้แหล่งหินหมู่ที่ 8 ตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี เป็นแหล่งหินอุตสาหกรรม

4. ส.ป.ก.พิจารณาแล้ว เห็นว่า

4.1 ที่ดินที่มีการยื่นคำขอใช้ที่ดิน มีนายสุพัฒน์ เจนจิรวัดนา เป็นผู้ถือครองและทำประโยชน์อยู่ และได้ทำหนังสือสละสิทธิการถือครองที่ดินทั้ง 2 แปลง เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2545 โดยไม่ขอเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใดๆ เป็นการทดแทนหรือขอรับการจัดที่ดินแปลงใดๆ จาก ส.ป.ก. เพื่อทดแทนการสละสิทธิการถือครองที่ดินดังกล่าว

4.2 มีการพิจารณาเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) กรมทรัพยากรธรณี (ปัจจุบันกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) คือ นางนงคิมฯ ตามคำขอที่ 6/2541 ลงวันที่ 15 กันยายน 2541 และบริษัทฯ ตามคำขอที่ 7/2539 ลงวันที่ 25 มกราคม 2539 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2543

(2) มติองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทองเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2542 เห็นชอบให้นางคิมฯ ใช้ที่ดิน และวันที่ 9 พฤศจิกายน 2541 เห็นชอบให้บริษัทฯ ใช้ที่ดิน

(3) สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (ปัจจุบันคือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ได้มีหนังสือที่ วว 0804/7306 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2545 เห็นชอบมาตรการป้องกันและแผนสิ่งแวดล้อมของนางคิมฯ และบริษัท ฯ

4.3 มติ คปจ.ชลบุรี ในการประชุมครั้งที่ 2/2545 วันที่ 4 กรกฎาคม 2545 เห็นชอบให้ใช้ที่ดิน ทั้ง 2 คำขอ และครั้งที่ 1/2547 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2547 เห็นชอบแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน ทั้ง 2 คำขอ

4.4 มติคณะอนุกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ 3/2547 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2547 เห็นชอบในการให้ความยินยอม ทั้ง 2 คำขอ เพื่อนำไปขอประทานบัตรเหมืองแร่หินปูน ต่อกระทรวงอุตสาหกรรม และเห็นชอบแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมือง และให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

5. นางคิมฯ ต้องเสียค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามข้อ 2.1 จำนวนเงิน 201,280 บาท (ราคาประเมินที่ดิน ไร่ละ 40,000 บาท) และบริษัทฯ ต้องเสียค่าตอบแทนการใช้ที่ดิน จำนวนเงิน 181,340 บาท (ราคาประเมินที่ดิน ไร่ละ 40,000 บาท)

สำหรับค่าตอบแทนตามข้อ 2.2 จะต้องพิจารณาตามที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นผู้คิดให้

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

1. ขอความเห็นชอบแผนการฟื้นฟูฯ ในเขตปฏิรูปที่ดินของนางคิมฯ และบริษัทฯ
 2. ขออนุมัติให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของนางคิมฯ เนื้อที่ 25-0-64 ไร่ และบริษัทฯ เนื้อที่ 22-2-67 ไร่ เพื่อนำไปขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ ทั้ง 2 คำขอ
- ทั้งนี้ ก่อนที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชลบุรีจะออกหนังสือยินยอมให้นางคิมฯ และบริษัทฯ จะต้องได้รับอนุญาตประทานบัตรจากกระทรวงอุตสาหกรรมและได้วางหลักประกันรวมทั้งได้ชำระค่าตอบแทนการใช้ที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. แล้ว

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมเห็นว่า ที่ดินที่ผู้ขอทั้ง 2 ราย ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่นั้น มีทั้งส่วนที่อยู่ในเขตป่า และในเขต ส.ป.ก. สามารถแยกได้ชัดเจน ซึ่งในเขต ส.ป.ก. คำขอนางคิมฯ จะมีเนื้อที่ เพียง 25-0-00 ไร่ จาก 109 ไร่เศษ และคำขอของบริษัทฯ จะมีเนื้อที่เพียง 22-2-67 ไร่ จาก 109 ไร่เศษ

มติคณะกรรมการ เห็นชอบแผนการฟื้นฟูฯ และอนุมัติให้ความยินยอมให้ใช้พื้นที่ทั้ง 2 คำขอ ทั้งนี้ ก่อนที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชลบุรีจะออกหนังสือยินยอมให้นางคิมฯ และบริษัทฯ จะต้องได้รับอนุญาตประทานบัตรจากกระทรวงอุตสาหกรรมและได้วางหลักประกันรวมทั้งได้ชำระค่าตอบแทนการใช้ที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. แล้ว

เรื่องที่ 4.5 ขออนุมัติกำหนดรายได้ของผู้ยากจนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. 2535

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 4 กำหนดความหมายคำว่า “เกษตรกร” ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก
2. ผู้ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ บุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกร บรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกา เมื่อปี 2535 และในมาตรา 3 กำหนดว่า บุคคลซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเกษตรกร

(1) ผู้ยากจน ซึ่งหมายถึงผู้มีรายได้ไม่สูงกว่าอัตรารายได้ที่คณะกรรมการกำหนด

รายได้ตาม (1) ให้หมายความรวมถึงสิทธิหรือประโยชน์อื่นที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย

.....๑๓๑

ส.ป.ก. ได้นำเสนออัตรารายได้ให้คณะกรรมการพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 4/2538 วันที่ 1 กันยายน 2538 และมีมติอนุมัติกำหนดอัตรารายได้ผู้ยากจน ตามมาตรา 3(1) แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. 2535 หมายถึงผู้มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งกำหนดโดยกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

ข้อเท็จจริง

1. รัฐบาลมีนโยบายให้แก้ไขปัญหาคความยากจน โดยมีศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน (ศตจ.) ที่มี ฯพณฯรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ซึ่ง ศตจ.กำหนดเกณฑ์ความยากจนตามที่กรมพัฒนาชุมชนกำหนด ส.ป.ก.ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการจัดที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนตามนโยบายรัฐบาล จึงต้องปรับตัวชี้วัดเรื่องรายได้ของผู้ยากจนให้สอดคล้องกัน

2. การกำหนดอัตรารายได้ผู้ยากจน ตามมติคณะกรรมการครั้งที่ 4/2538 วันที่ 1 กันยายน 2538 ถือตามเกณฑ์ของกรมพัฒนาชุมชนอยู่แล้ว และปัจจุบัน กรมพัฒนาชุมชนได้กำหนดเกณฑ์ใหม่ไว้ต่ำกว่า 20,000 บาท ต่อคนต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

3. ส.ป.ก.เห็นสมควรกำหนดอัตรารายได้ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. 2535 เพื่อใช้ในการพิจารณาผู้ยากจนขึ้นใหม่ โดยปรับจากผู้มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท ต่อคนต่อปี เป็น รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท ต่อคนต่อปี ให้สอดคล้องกับที่กรมพัฒนาชุมชนกำหนด และสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ ศตจ.ใช้ในการชี้วัดความยากจน

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขออนุมัติกำหนดอัตรารายได้ผู้ยากจน ตามมาตรา 3 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. 2535 ให้หมายถึง ผู้มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท ต่อคนต่อปี

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อทราบ

วาระที่ 5 รายงานผลการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ในที่ดินตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานว่า สืบเนื่องจากมีมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 7/2544 วันที่ 8 พฤศจิกายน 2544 มอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด หรือ คปจ.เป็นผู้พิจารณาการโอนและการ ตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และรายงาน คณะกรรมการทราบ จึงขอรายงานผลตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2547 มีการโอน สิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ในจังหวัดสระแก้ว จำนวน 77 ราย 87 แปลง เนื้อที่ 2,248-2-58 ไร่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 ราย 7 แปลง เนื้อที่ 37-2-43 ไร่ จังหวัดสตูล จำนวน 1 ราย 1 แปลง เนื้อที่ 11-3-28 ไร่ และจังหวัดพะเยา จำนวน 49 ราย 64 แปลง เนื้อที่ 425-2-34 ไร่ รวม 4 จังหวัด 130 ราย 159 แปลง เนื้อที่ 2,723-2-63 ไร่

มติคณะกรรมการ รับทราบ

วาระจรเพื่อทราบ

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า

1. พื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรมที่ ส.ป.ก.รับมอบมาจากกรมป่าไม้ และนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามมาตรา 26 (4) เกือบทั้งหมดของพื้นที่จะมีผู้ถือครองที่ดินทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนแล้ว และผู้ถือครองที่ดินเหล่านี้จำนวนไม่น้อยที่ไม่ยอมหรือไม่อาจเข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดินได้ ทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการที่ดินและทำให้ที่ดินใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่

2. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเนวิน ชิดชอบ) ได้มอบนโยบายและแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) เห็นชอบ โดยให้ ส.ป.ก. ยึดหลักการดำเนินงานตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด ดำเนินการสำรวจวัดการถือครองที่ดิน และการเจรจาให้คืนที่ดินที่ผู้ถือครองไม่มีสิทธิที่จะได้รับการจัดที่ดิน เพื่อให้ ส.ป.ก. นำที่ดินเหล่านั้นมาจัดให้กับเกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน จำนวน 1.29 ล้านคน ที่ได้ขึ้นทะเบียนตามนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาล โดยเริ่มดำเนินการกับผู้ถือครองที่ดินแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่มีขนาดเกินกว่า 500 ไร่ขึ้นไปเป็นลำดับแรก แล้วจึงดำเนินการในรายที่มีขนาดเล็กลงต่อไป พร้อมรายงานผลและปัญหาอุปสรรคครั้งแรกภายในวันที่ 15 กันยายน 2547 ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีคำสั่งที่ 311/2547 สั่ง ณ วันที่ 18 สิงหาคม 2547 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการและแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบด้วย

(1) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
(2) ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นายสุภชัย บานพับทอง)	กรรมการ
(3) อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ	กรรมการ
(4) ผู้บังคับการกองตำรวจป่าไม้	กรรมการ
(5) เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการ
	และเลขานุการ

คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) กำกับและดำเนินการแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (2) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามความเหมาะสม

3. คณะกรรมการแปลงใหญ่ ได้มีการประชุมครั้งที่ 1/2547 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2547 มีมติ ดังนี้

3.1 ให้มีหนังสือเชิญผู้ถือครองที่ดินตั้งแต่ 500 ไร่ ขึ้นไป มาพบคณะกรรมการฯ ในวันที่ 20 27 กันยายน 4 และ 11 ตุลาคม 2547

3.2 ดำเนินการปิดประกาศในแปลงที่ดินให้ผู้ถือครองพิสูจน์สิทธิตามมติ ค.ร.ม. วันที่ 4 พฤษภาคม 2536

3.3 หากพิสูจน์สิทธิไม่ได้ ให้มาละสิทธิ

3.4 หากไม่ยินยอม ให้ใช้มาตรการอย่างเข้มงวด

4. คณะกรรมการแปลงใหญ่ ได้ดำเนินการออกประกาศแล้ว เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2547 และ ส.ป.ก. ได้จัดทำหนังสือลงวันที่ 7 กันยายน 2547 เชิญผู้ถือครองมาพบครั้งแรก จำนวน 42 ราย 353 แปลง เนื้อที่ 50,880 ไร่

มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ
ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 16.00 น.

(นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายสถิตย์พงษ์ สุขุเกียรติ)

ผู้อำนวยการกองนิติการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางพัชรรัตน์ มณีวงศ์)

นิติกร 8ว
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางชนบศรี สรรค์คุณากร)

นิติกร 8ว
ผู้ตรวจรายงานการประชุม